

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพุธที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม (ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ ได้แจ้งเรื่องที่ไม่อยู่ในระเบียบวาระการประชุม คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อสอบถามสถานการณ์การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคเศรษฐกิจไทย จำนวน 18 ราย นั้น บัดนี้ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบแล้วแจ้งว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคเศรษฐกิจไทย จำนวน 18 ราย เป็นสมาชิกพรรคเศรษฐกิจไทย เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565 เรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิรัช พันธุมะผล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งคณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และได้ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย แกลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่า เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562 ตนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 25 คน ได้ร่วมกันเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การจับและคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 29 ในคดีอาญา จะให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ ได้แก้ไขมาตรา 84/1 ภายใต้บังคับมาตรา 105/1 โดยเมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับหรือ

มีผู้ส่งผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดกฎหมายอาญาส่งต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการหรือพนักงานอัยการส่งตัวผู้ต้องหาต่อศาล แล้วแต่กรณี ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือศาลดำเนินการให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้คำรับรองตนเองว่าไม่อยู่ระหว่างเวลาที่มีคำพิพากษาให้รอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ หรือพ้นโทษจำคุกมาเกินกว่า 3 ปี ให้พนักงานสอบสวนหรืออัยการหรือศาล ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันตัวด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ และให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือศาลปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเร็วที่สุด เว้นแต่การกระทำความผิดดังต่อไปนี้

1. การกระทำความผิดที่กฎหมายระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หรือที่กฎหมายระวางโทษขั้นต่ำตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
2. การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายมาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ
3. การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 336 มาตรา 336 ทวิ
4. การกระทำความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 337 มาตรา 338 มาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ และมาตรา 340 ตรี
5. การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงต่อประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 343 มาตรา 344 ที่มีมูลค่าการฉ้อโกงตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป
6. ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ไปศาลตามที่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือที่ศาลนัด โดยไม่มีเหตุอันสมควร
7. เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยรับรองอันเป็นเท็จว่าไม่อยู่ระหว่างเวลาที่มีคำพิพากษาให้รอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ หรือพ้นโทษจำคุกมาเกินกว่า 3 ปี
8. การกระทำความผิดอาญาอื่นตามประกาศของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่ไม่ใช่คดีอุกฉกรรจ์ให้ได้รับการประกันตัวด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ในการประกันตัว เพราะจำนวนผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด จนในที่สุดศาลพิพากษาลงโทษว่ากระทำความผิดมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับจำนวนที่ถูกกล่าวหาเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย การนำผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเข้าไปควบคุมในเรือนจำ น่าจะเกิดผลที่ไม่เหมาะสมมากกว่าที่จะให้มีโอกาสประกันตนเอง และการประกันด้วยหลักทรัพย์หรือมีผู้ค้ำประกันทำให้เกิดภาระแก่ผู้ถูกกล่าวหาจนทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเดือดร้อนหรือไม่ได้รับการประกันตัว จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขอรบาทเหตุผลที่รัฐบาลไม่รับหลักการกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เป็นการออกกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนผู้บริโภค ผู้ยากไร้ขาดแคลนทุนทรัพย์ และถูกบริบทของสังคมกดทับจนนำไปสู่การกระทำความผิดในคดีความที่ไม่ใช่คดีอุกฉกรรจ์ให้ได้รับการประกันตัวด้วยตนเอง และควรเปลี่ยนมุมมอง โดยนำมาตราในคดีอาญาจะให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ มาบังคับใช้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการเปิดรับฟัง

ความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งแต่กลับใช้ระยะเวลาเพียง 3 – 4 วันเท่านั้น ตลอดจนหน่วยงานที่เปิดรับฟังความคิดเห็นยังมีเพียง 4 หน่วยงาน คือ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งไม่ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม จึงตั้งคำถามไปยังรัฐบาลว่าเหตุผลที่หน่วยงานทั้ง 4 เสนอนั้นเพียงพอต่อการตอบคำถามว่า รัฐบาลเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานและหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกคนหรือไม่ และขอยืนยันว่าหลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งอย่างไรก็ตาม ได้มีสมาชิกฯ ตั้งข้อสังเกตว่าการเขียนหลักการแก้ไขกฎหมายหลายฉบับในสภากว้างจนเกินไป สมาชิกฯ ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลจึงต้องร่วมกันผลักดันกฎหมายให้เกิดการแก้ไข และเห็นว่าการเสนอแก้ไขกฎหมายฉบับนี้จะทำให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่สามารถใช้อำนาจในการกดทับหรือละเมิดสิทธิของประชาชนได้

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณานั้น ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด มาให้ข้อมูลเพิ่มเติม โดยขอแสดงความชื่นชมสมาชิกฯ ผู้เสนอกฎหมายที่มีความห่วงใยต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของพี่น้องประชาชนในขั้นตอนที่ยังถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ ทั้งนี้เหตุผลที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอนั้น เนื่องจากการปล่อยตัวชั่วคราวมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ลักษณะ 5 เรื่องการปล่อยตัวชั่วคราว และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548 ประกอบรวมกันในลักษณะเดียวกับที่สมาชิกฯ เสนอแล้ว อย่างไรก็ตาม การรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาถือเป็นเจตนาดีและเข้าใจในความกังวลของสมาชิกฯ แต่ที่ต้องรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วยเช่นกัน

นางสาวนริศรา แต่งไผ่ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า หลักของการดำเนินคดีอาญาจะต้องมีตัวผู้ถูกดำเนินคดีในทุกขั้นตอน ทั้งชั้นสอบสวน ฟ้องร้อง การพิจารณาพิพากษาคดี และบังคับคดี แต่หากไม่จำเป็นต้องควบคุมขังและสามารถนำตัวมาดำเนินคดีได้ก็ให้ปล่อยชั่วคราวได้ ซึ่งการปล่อยชั่วคราวนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดหลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์ และกระบวนการในการพิจารณาปล่อยชั่วคราวไว้ครบถ้วนแล้ว อีกทั้งในทางปฏิบัติยังมีข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548 และคำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. 2562 จึงเห็นว่าไม่ควรรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

นายปกรณ์ ยิงวรการ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ชี้แจงว่า การปล่อยตัวชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีการแก้ไขมาโดยตลอดเพื่อลดการใช้หลักประกัน ซึ่งที่ผ่านมาศาลได้ใช้มาตรการอื่น ๆ มาใช้แทนหลักประกัน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินความเสี่ยงเพื่อดูว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความเสี่ยงในการหลบหนีหรือไม่ และมีการนำกำลัง EM มาติดตามตัวเพื่อลดการใช้หลักทรัพย์ ตลอดจนการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 โดยใช้บุคคลเข้ามากำกับดูแลผู้ต้องหา

ที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ดังนั้น จึงมีมาตรการการปล่อยตัวโดยไม่ใช้หลักทรัพย์อยู่แล้วซึ่งตรงกับข้อห่วงใยที่สมาชิกฯ เสนอ ดังนั้น ร่างกฎหมายฉบับนี้จึงไม่มีความจำเป็นเนื่องจากทางปฏิบัติได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย อภิปรายสรุปว่า กฎหมายนี้ถูกเสนอเพื่อประโยชน์ของประชาชนในการรักษาอิสระและเสรีภาพไม่ให้ถูกคุมขัง จึงขอขอบคุณในเจตนารมณ์ของสมาชิกฯ

ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 231 เสียง

2. ร่างพระราชบัญญัติอนุญาตศาลปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิรัช พันธุมะผล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งคณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และได้ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย แลกเปลี่ยนหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีหลักการเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอนุญาตศาลปกครอง พ.ศ. 2545 โดยเพิ่มความมาตรา 40/1 ให้คู่พิพาทสามารถร้องขอต่อศาลปกครองเพื่อคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในคดีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน และให้อำนาจศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาไต่สวนคำร้องและมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ รวมทั้งคดีที่ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาพิพากษาโดยไม่เป็นตามบทบัญญัตินี้ คู่พิพาทอาจขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติอนุญาตศาลปกครอง พ.ศ. 2545 ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นธรรมต่อคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง โดยเฉพาะการร้องคัดค้านคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ จึงสมควรเปิดโอกาสให้คู่พิพาทสามารถร้องคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในคดีปกครองได้ โดยให้ความเป็นอิสระต่อศาลปกครองในการพิจารณาไต่สวนเพื่อมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในชั้นอนุญาโตตุลาการก็ได้ รวมถึงการเปิดโอกาสให้คู่พิพาทสามารถร้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาคดีที่ไม่ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ใหม่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อภาคเอกชน

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เสนอแนะว่าการรับหลักการร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกฯ ไปพิจารณานั้น ขอให้เชิญผู้เสนอกฎหมายไปพูดคุยเรื่องหลักการและเหตุผลก่อนเพื่อจะได้ไม่ต้องนำกลับมาพิจารณาซ้ำซ้อนในสภาหลายครั้ง นอกจากนี้ จากข้อมูลที่ผ่านมาพบว่ากฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกฯ มีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่ผ่านการพิจารณาและส่วนใหญ่เป็นการเสนอจากหน่วยราชการทั้งหมด จึงขอเสนอให้หลังจากนี้ ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับกฎหมายฉบับใดก็ขอให้ไม่รับหลักการ ส่วนกฎหมายที่รับหลักการไปแล้วนั้น ต้องมีการเชิญผู้เสนอกฎหมายไปพูดคุยก่อนเพื่อพัฒนาการออกกฎหมายของสภาต่อไปในอนาคต

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า ขอชื่นชมสมาชิกฯ ที่ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของชาติในเรื่องพระราชบัญญัติอนุญาตศาลปกครอง เป็นความตั้งใจของสภาโดยการสร้างมิติใหม่ในการรับร่างของสมาชิกฯ เพื่อไปพิจารณา อย่างน้อยที่สุดสิ่งเหล่านี้จะได้ไปถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาหลักการและความประสงค์ของสมาชิกฯ ในการแก้ไขข้อผิดพลาดในสังคมให้สำเร็จลุล่วงตามหน้าที่ของสมาชิกฯ แต่เหนือสิ่งอื่นใดข้อเสนอเหล่านั้นอาจส่งผลต่อปัญหาข้อขัดแย้งต่อหลักการในประเด็น

ที่เกี่ยวข้อง สำหรับกฎหมายฉบับนี้ส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญของนานาประเทศ จากการรับหลักการไปพิจารณาโดยมีเจตนาเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกัน โดยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มาให้ข้อมูล โดยเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 คณะรัฐมนตรีได้มีการประชุม และได้เชิญหัวหน้าพรรคการเมืองร่วมพิจารณา ส่วนที่พรรคการเมืองฝ่ายค้านมีความเห็นที่ต่างออกไปนั้น อย่างไรก็ตามจะต้องร่วมกันนำกฎหมายเหล่านี้ไปสู่กระบวนการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยหลักการและเหตุผลที่แท้จริง และไม่มีเจตนาที่จะรับหลักการไปเพื่อประวิงเวลาหรือตีกลับมาเท่านั้น แต่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนและตรงตามเจตนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นนิมิตหมายใหม่ในการเสนอกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ อีกช่องทางหนึ่ง สำหรับข้อคิดเห็นของสมาชิกฯ ที่ขอให้มีการเชิญผู้เสนอกฎหมายที่รับหลักการแล้วไปพูดคุยก่อนนั้น เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ระบบการทำงานของรัฐสภามีความสมบูรณ์ และทำให้พี่น้องประชาชนรู้สึกภูมิใจต่อการทำงานของสมาชิกฯ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

นายณัฏกิจ นิเวทวงศ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า วิธีการอนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันที่จะให้คนกลางคนหนึ่งหรือคณะบุคคลทำหน้าที่ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินกิจกรรมตามสัญญานั้น โดยไม่ประสงค์ที่จะให้นำข้อพิพาทนั้นไปสู่กระบวนการพิจารณาในศาล ซึ่งอาจเนื่องมาจากต้องการความรวดเร็วและไม่ต้องการอยู่ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล แต่ในกรณีที่ว่าวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการฉบับปัจจุบัน มาตรา 40 ได้รองรับกรณีนี้ไว้ว่าหากศาลเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่สามารถระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการได้หรือเรื่องดังกล่าวขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีก็ให้เป็นอำนาจของศาลได้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายปัจจุบันได้จำกัดอำนาจของศาลไม่ให้สามารถแทรกแซงคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการเนื่องจากเป็นเรื่องของความประสงค์และความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย และการที่ศาลจะเข้าไปแทรกแซงได้ก็จะต้องมีกฎหมายเปิดช่องและต้องไม่กระทบต่อระบบอนุญาโตตุลาการที่นานาประเทศถือปฏิบัติ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 เป็นพระราชบัญญัติที่มีการร่างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลและเป็นไปตามกฎหมายแม่บทว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศของคณะกรรมการการค้าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและนานาชาติได้ถือปฏิบัติ ดังนั้น การแก้ไขเพื่อเปิดช่องให้ศาลเข้ามาพิจารณาคำวินิจฉัยต่าง ๆ นั้นย่อมเกิดความกังวลใจแก่นักลงทุน ทั้งของไทยและต่างประเทศ และอาจกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนในประเทศได้

นายวรวงศ์ อัจฉรวรงค์ชัย ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ประจำสำนักประธานศาลฎีกา ชี้แจงว่า กระบวนการอนุญาโตตุลาการเป็นกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกซึ่งเกิดจากสัญญาระหว่างคู่พิพาททั้งเอกชนกับเอกชน หรือเอกชนกับรัฐ และเมื่อผูกพันตามอนุญาโตตุลาการแล้วจะมีการจำกัดอำนาจของศาลในการเข้าไปแทรกแซงกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้ โดยหลักการแล้วศาลจะไม่เข้าไปตรวจสอบคำชี้ขาดข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใหม่ แต่ศาลจะเข้าไปตรวจสอบเฉพาะกระบวนการว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นการตั้งอนุญาโตตุลาการโดยชอบด้วยกฎหมายตามสัญญาหรือไม่ มีการแจ้งให้คู่พิพาทที่เกี่ยวข้องเข้าสู่กระบวนการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ดังนั้น ในมาตรา 40/1 ที่แก้ไขนั้นอาจขัดต่อหลักการของอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกระดับสากล

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย
อภิปรายสรุปว่า ขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยยืนยันว่าเป็นร่างที่เสนอ
เพื่อประชาชนและไม่เป็นการผิดกฎหมายแต่อย่างใด

ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ด้วยคะแนน 376 เสียง

จากนั้น สมาชิกฯ ได้เสนอต่อที่ประชุมขอเลื่อนระเบียบวาระที่ 5.28 ร่างพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ขึ้นมาพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ 54 (2)
เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(5) เรื่องที่ค้างพิจารณา

5.1 ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเท่าพิภพ
ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3
ครั้งที่ 27 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 เพื่อให้ที่ประชุมลงมติ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ด้วยคะแนน 207 เสียง

5.2 ร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.
(นายรังสิมันต์ โรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล
แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่า หลักการของร่างพระราชบัญญัติเป็นไปเพื่อให้มีกฎหมาย
ว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์
ฉุกเฉินฉบับปัจจุบันได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและออกข้อกำหนดต่าง ๆ
ที่อาจมีผลจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเกินสมควรแก่เหตุ และให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่
ในการใช้บังคับข้อกำหนดที่ออกมา โดยได้รับการละเว้นการตรวจสอบถ่วงดุลโดยสภาผู้แทนราษฎรและองค์กร
ตุลาการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ในทางปฏิบัตินายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีสามารถประกาศและขยาย
ระยะเวลาสถานการณ์ฉุกเฉินออกไปโดยไม่มีองค์กรอื่นใดคัดค้านได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้บังคับข้อกำหนด
จนส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างเกินความจำเป็น สมควรต้องกำหนดมาตรการในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้
อำนาจดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ พระราชกำหนดการบริหาร
ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจในการตรากฎหมายขึ้นบังคับใช้ได้ทันที
โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ซึ่งตามรัฐธรรมนูญกำหนดว่า ต้องเป็นกรณีฉุกเฉินที่จะรักษา
ความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัด
ภัยพิบัติสาธารณะ และเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้เท่านั้น
โดยพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2548 ต่อมา
ได้มีการผ่านการอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2548 และผ่านการอนุมัติจากวุฒิสภา
เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2548 แต่ก่อนที่จะได้รับการอนุมัติจากสภานั้น อำนาจตามพระราชกำหนดฉบับนี้
ได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2548 คือ การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่
จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี และยะลา ซึ่งยังคงขยายระยะเวลาอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นเหตุผล

ที่รัฐบาลในขณะนั้นเลือกที่จะตราเป็นพระราชกำหนดที่เป็นไปเพื่อเร่งนำมาใช้กับสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหลังจากนั้นพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้ถูกนำมาใช้อีกหลายครั้ง โดยเฉพาะกับการชุมนุมทางการเมืองซึ่งรวมถึงการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม 2553 มาจนถึงกรณีล่าสุดคือการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยรัฐบาลนำโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 และขยายระยะเวลามาจนถึงปัจจุบันโดยอ้างว่าเป็นการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงเห็นได้ว่าพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นการรวบอำนาจไว้ที่นายกรัฐมนตรีในการสั่งการและออกข้อกำหนดที่มีลักษณะจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าปกติ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นการรวบอำนาจของส่วนราชการทั้งหมดไปอยู่ที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร และเป็นเครื่องมือในการให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน แต่เป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และจิตวิทยาต่อพี่น้องประชาชนที่อาศัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และผู้บริสุทธิ์จำนวนมากที่ถูกควบคุมตัว นำไปสู่การซ้อมทรมานและอุ้มหายในที่สุด สำหรับการขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในแต่ละครั้งนั้น เป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีกลไกในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินผ่านศูนย์ยุติธรรมชุมชน รวมทั้งตัวบทกฎหมายและแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้ก่อเหตุรุนแรงหรือผู้ต้องสงสัยของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภาค 4 ส่วนหน้า ส่วนกรณีการประกาศยกเลิกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง รัฐไม่ควรประกาศเพียงฝ่ายเดียว แต่ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและควรมีกฎหมายอื่นมาทดแทน และมีกลไกในการสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายใหม่ด้วยเช่นกัน

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อภิปรายสรุปว่า ยืนยันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายที่สำคัญและต้องขอขอบคุณสมาชิกฯ จากหลายพรรคการเมืองและอีกหลายพรรคจากฝ่ายรัฐบาลที่ได้สะท้อนถึงปัญหาของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้อาจไม่สมบูรณ์แบบและอาจมีข้อท้วงติงบางประการ แต่เชื่อว่าการนำเสนอหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติที่นำโดยพรรคก้าวไกลนี้สามารถปรับแก้ได้ในวาระถัดไป และสามารถทำให้สมบูรณ์ขึ้นโดยนำความคิดเห็นของสมาชิกฯ มาบรรจุไว้ได้ แต่น่าเสียดายที่กระบวนการร่างกฎหมายนั้นกลับปรากฏว่า ร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกฯ โดยเฉพาะจากพรรคฝ่ายค้าน รัฐบาลกลับใช้กลไกในการนำกลับไปพิจารณาก่อน 2 เดือน จึงไม่แน่ใจว่าการดำเนินการเช่นนี้จะได้ประโยชน์ใด ทั้งนี้ ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ถูกเสนอตั้งแต่ปี 2563 หากรัฐบาลนำไปพิจารณาก่อนจะไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน แต่หากสภาผู้แทนราษฎรสามารถมีมติและตั้งคณะกรรมการไต่สวนวันนี้ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดและจะได้เร่งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันที จึงเห็นควรให้มีการลงมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณา

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า การที่คณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกฯ เห็นว่ามีประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนไปพิจารณาก่อนนั้น เพื่อทำการศึกษาหรือส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและเสนอความคิดเห็น โดยขอรับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาภายในระยะเวลา 60 วัน ทั้งนี้ การที่คณะรัฐมนตรีจะขอรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณาไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่อย่างใด และเป็นสิทธิขาดของสมาชิกฯ ทุกท่านในการพิจารณาว่าจะรับหลักการหลังจากที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อคิดเห็นแล้วเช่นเดิม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ด้วยคะแนน 227 เสียง

5.3 ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพิสิฐ ลี้อาธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข 5.2 – 5.3 ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 3 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 11 พฤศจิกายน 2563

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ในการทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางของประเทศ โดยการบริหารจัดการให้ระบบการเงินของประเทศดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีเสาหลักในการรักษาเสถียรภาพ 4 เสาหลัก คือ 1) เสถียรภาพของการเงินคือเรื่องของปัญหาเงินเฟ้อที่ต้องแก้ไข 2) เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน 3) เสถียรภาพของระบบการชำระเงิน และ 4) เสถียรภาพของเศรษฐกิจกับต่างประเทศ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจ เป็นศูนย์รวมของข้อมูลและความรู้ทางเศรษฐกิจทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ เป็นตัวแทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินนโยบายด้านการเงินต่าง ๆ และมีวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดถือความเป็นกลาง ความเป็นอิสระในการดำเนินการจากรัฐบาลซึ่งได้รับการรับรองในกฎหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย มาตรา 7 และมาตรา 28/16 สำหรับในวิกฤตโควิด-19 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทในการช่วยเหลือเศรษฐกิจและประชาชนโดยการออกมาตรการต่าง ๆ อาทิ การออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ SMEs ให้ได้รับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) จำนวน 5 แสนล้านบาท การตั้งกองทุนพยุงหุ้นกู้ 4 แสนล้านบาท การศึกษาติดตามปัญหาหนี้สินครัวเรือนซึ่งมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 90 ของ GDP การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเกี่ยวกับหนี้สินโดยการตั้งคลินิกชำระหนี้

สำหรับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 เพื่อกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องจัดทำรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอต่อรัฐสภา (เพิ่มมาตรา 61/1) ทั้งนี้ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐสภามีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และธนาคารแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินภารกิจ อันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงินและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินของประเทศ โดยการดำเนินภารกิจต้องคำนึงถึงการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของทางรัฐบาล อันถือเป็นการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายบริหาร ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 มิได้กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องรายงานเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก

รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยต่อรัฐสภาอันเป็นฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นตัวแทนของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้รัฐสภาได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเสถียรภาพทางการเงินและระบบสถาบันการเงินที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สภาไม่สามารถแทรกแซงระบบการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ การเสนอกฎหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องทำหน้าที่รายงานและเปิดเผยสภาพเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง วิเคราะห์เศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ให้ฝ่ายนิติบัญญัติรับทราบ เพื่อให้มีการสอบถามและตรวจสอบสภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศ และตัวแทนของประชาชนควรจรรยาบรรณและรับทราบความเป็นไปของระบบเศรษฐกิจของประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกคน

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า คณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาภายในระยะเวลา 60 วัน

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายสรุปว่า ขอขอบคุณสมาชิกฯทุกท่านที่ได้ให้ความคิดเห็นสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยยืนยันว่าการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรายงานข้อมูลต่าง ๆ ต่อสภาจะทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารสามารถรับข้อมูลกลับไปดำเนินงานได้ ซึ่งถือเป็นประเพณีปฏิบัติของธนาคารกลางทั่วโลก รวมทั้งจะทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างทั่วถึง

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ด้วยคะแนน 240 เสียง

5.4 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 25 พฤศจิกายน 2563

นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

1. ให้ ชาย หญิง หรือบุคคลสองคนซึ่งเป็นเพศเดียวกัน สามารถหมั้น สมรสกันได้ ตามกฎหมาย เป็นคู่หมั้น คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยแก้ไขเพิ่มเติมบรรพ 5 ลักษณะ 1 หมวด 1 และ หมวด 2 (มาตรา 1435 มาตรา 1437 มาตรา 1439 มาตรา 1440 มาตรา 1441 มาตรา 1442 มาตรา 1443 มาตรา 1445 มาตรา 1446 มาตรา 1447/1 มาตรา 1448 มาตรา 1449 มาตรา 1450 มาตรา 1452 มาตรา 1458 และมาตรา 1460)

2. หมวด 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา โดยแก้ไขเพิ่มเติมหมวด 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง คู่สมรส เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม และยังกำหนดให้ตัดคำว่า สามีและภริยา และให้เพิ่มคำว่า "คู่สมรส" ในบรรพ 1 หลักทั่วไป ลักษณะ 2 บุคคล ส่วนที่ 3 ภูมิลำเนา (มาตรา 43) และลักษณะ 6 อายุความ หมวด 1 บทเปิดเสร็จทั่วไป (มาตรา 193/22) เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในหมวดนี้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสซึ่งบุคคลสองคน สมรสกัน ให้มีสิทธิและหน้าที่และความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยแก้ไขเพิ่มเติมบรรพ 5 ลักษณะ 1 หมวด 3 (มาตรา 1461 มาตรา 1462 และมาตรา 1463)

4. หมวด 4 ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็นหมวด 4 ทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม

5. สิทธิและหน้าที่ของคู่สมรสที่ขอบด้วยกฎหมายจัดการทรัพย์สินและหนี้สินร่วมกัน โดยแก้ไขเพิ่มเติมบรรพ 5 ลักษณะ 1 หมวด 4 (มาตรา 1465 มาตรา 1469 มาตรา 1470 มาตรา 1475 มาตรา 1476 มาตรา 1476/1 มาตรา 1477 มาตรา 1479 มาตรา 1481 มาตรา 1482 มาตรา 1483 มาตรา 1484 มาตรา 1484/1 มาตรา 1485 มาตรา 1486 มาตรา 1487 มาตรา 1488 มาตรา 1489 มาตรา 1490 มาตรา 1491 มาตรา 1492 มาตรา 1492/1 และมาตรา 1493)

6. การสิ้นสุดการสมรส การเพิกถอนการสมรส การหย่าขาดจากการสมรส การจัดการทรัพย์สินหลังสิ้นสุดการสมรส การเรียกค่าทดแทนค่าอุปการะเลี้ยงดูหลังสิ้นสุดการสมรส โดยแก้ไขเพิ่มเติมบรรพ 5 ลักษณะ 1 หมวด 5 - 6 (มาตรา 1498 มาตรา 1499 มาตรา 1504 มาตรา 1508 มาตรา 1515 มาตรา 1516 มาตรา 1517 มาตรา 1520 มาตรา 1522 มาตรา 1523 มาตรา 1530 มาตรา 1532 และมาตรา 1533) และแก้ไขลักษณะ 2 หมวด 3 ความปกครอง (มาตรา 1598/15 มาตรา 1598/17) และลักษณะ 3 ค่าอุปการะเลี้ยงดู (มาตรา 1598/38)

7. ให้คู่สมรสซึ่งเป็นเพศเดียวกันซึ่งจดทะเบียนสมรสโดยขอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรมร่วมกันได้ และให้มีสิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สมรสด้วยกันและระหว่างบิดามารดาและบุตรแล้วแต่กรณีตามบรรดากฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบใต้บัญญัติ ให้สิทธิและหน้าที่แก่สามีภริยา หรือสามี หรือภริยา หรือคู่สมรส หรือบิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพิ่มเติมมาตรา 1598/42)

8. ให้กรณีที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่เป็นผู้ที่ฆ่าคู่สมรสของตนเป็นผู้ถูกจำคุกมิให้รับมรดกฐานเป็นผู้ไม่สมควรได้รับมรดก (มาตรา 1606 (3))

9. คู่สมรสที่ขอบด้วยกฎหมาย หรือคู่สมรสที่ร้างกัน หรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย เป็นทายาทโดยธรรม มีสิทธิในการรับมรดกของคู่สมรสอีกฝ่ายที่เสียชีวิต (มาตรา 1625 (1) และมาตรา 1628)

ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หลายมาตรานั้นขัดต่อบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 วรรคสาม ซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบัญญัติซึ่งปรากฏในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งขัดต่อการดำรงอยู่ของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงขอเสนอแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยกำหนดให้บุคคลทุกคน ได้รับการรับรองสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในเรื่องการหมั้น สิทธิในการจดทะเบียนสมรส สิทธิในการจัดการทรัพย์สินของคู่สมรส สิทธิในการเป็นทายาทโดยธรรม การรับบุตรบุญธรรม และการรับมรดกจากคู่สมรส เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขนี้จะทำให้สิทธิของบุคคลทุกคนเกิดความเท่าเทียม ได้รับการรับรอง และคุ้มครองทางกฎหมาย สอดคล้องกับหลักความเสมอภาค และหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงว่า คณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาภายในระยะเวลา 60 วัน

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การสมรสเท่าเทียมเป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนควรได้รับและไม่ควรมีกฎหมายใดปิดกั้นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ทุกฝ่ายจึงควรร่วมกันผลักดันสังคมไปสู่ความเท่าเทียมทางเพศ การกำหนดให้บุคคลทุกคนได้รับการรับรองสิทธิต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การหมั้น การสมรส และการจัดการทรัพย์สิน จะทำให้ทุกคนได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการพิจารณาศึกษาถึง 60 วัน เนื่องจากมีการแก้ไขเพียงแค่สิ่งที่บ่งชี้ถึงเพศสภาพเป็นบุคคล ซึ่งทำให้ทุกคนเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานะที่บริบทของสังคมและในระดับโลกได้พัฒนาในทุก ๆ ด้านแล้ว การแก้ไขกฎหมายที่ทำให้สังคมไทยเท่าทันโลก และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานซึ่งไม่ควรถูกกำหนดโดยกรอบของสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ และมีความเห็นว่าไม่มีเหตุผลอื่นใดที่จะไม่สามารถแก้ไขกฎหมายที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนเลย แต่เป็นเพียงการมอบสิทธิที่เท่าเทียมให้กับผู้ที่ควรจะได้รับ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้สร้างครอบครัว มีความหวัง และสามารถสร้างความมั่นคงในชีวิตได้ อย่างไรก็ตาม ได้มีสมาชิกฯ ซึ่งเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนในประเทศไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม แสดงความไม่เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ขัดกับหลักการศรัทธาและหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ให้คู่สมรสที่เป็นเพศเดียวกันสามารถจดทะเบียนสมรสโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น ในหลักการของศาสนาอิสลาม คำว่า สามีภริยา คือ ผู้หญิงกับผู้ชาย โดยในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งผู้นับถือศาสนาอิสลามได้ยึดถือและปฏิบัติมากกว่า 1,400 ปี ได้เขียนไว้อย่างชัดเจนและมีบทลงโทษ ดังนั้น จึงไม่สามารถรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ด้วยคะแนน 219 เสียง

จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 18.36 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 18.36 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร